T071 BL 1 (119) Giới Bát Cũ Chưa Hư Mà Đã Tìm Bát Mới-30 Pháp Ni Tát Kỳ Ba Dạ Đề-GiớiPháp Của TỳKheo-Luật Ma H

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

22-GIÔÙI BAÙT CUÕ CHÖA HÖ MAØ TÌM BAÙT MÔÙI Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, ôû thaønh naøy coù moät ngöôøi thôï goám teân Phaùp-döï môøi chö Taêng veà cuùng döôøng baùt. Caùc Tyø-kheo vì öa ñeïp neân ñem baùt cuõ ñoåi baùt môùi, raát nhieàu ngöôøi laøm nhö vaäy. Do ñoù, thí chuû khoâng cung caáp noåi. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñeán giôø khaát thöïc, khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh tuaàn töï khaát thöïc, ñeán gia ñình Phaùp-döï, ñöùng tröôùc cöûa. Baø vôï cuûa Phaùp-döï vôùi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát voán laø choã quen bieát nhau töø tröôùc, baø laïi coù loøng kính tín, neân raát hoan hyû, cho ñeán noùi: “Thöa Toân giaû, choàng con môøi chö Taêng ñeán cuùng döôøng baùt. Caùc Tyø-kheo vì thích baùt ñeïp neân ñem baùt cuõ ñeán ñoåi baùt môùi, khieán nhaø con chöùa baùt cuõ chaát cao nhö nuùi. Gia ñình con laø nhaø theá tuïc, baùt môùi coøn khoâng duøng, huoáng gì laø baùt cuõ. Thöa Toân giaû, moïi sinh hoaït trong gia ñình con chæ troâng caäy vaøo ngheà laøm baùt”. Theá roài, Xaù-lôïi-phaát tuøy thuaän thuyeát phaùp, khieán baø sinh taâm hoan hyû, ñaûnh leã döôùi chaân roài caùo lui. Ñoaïn thaày trôû veà tinh xaù, ñem söï tình aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät beøn baûo goïi caùc Tyø-kheo ñeán. Sau khi hoï ñaõ ñeán, Phaät lieàn hoûi: “Caùc oâng coù laøm vieäc ñoù thaät chaêng?” Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Coù thaät nhö theá, baïch Theá Toân”. Phaät daïy: “Töø hoâm nay trôû ñi, ta khoâng cho caùc Tyø-kheo xin baùt (nôi ñaøn-vieät)”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù saùu möôi Tyø-kheo ôû phöông Baéc muoán ñeán tinh xaù Kyø-hoaøn ñaûnh leã Phaät, nhöng giöõa ñöôøng bò boïn cöôùp laáy maát heát baùt, neân khoâng coù baùt ñeå tôùi Kyø-hoaøn. Luùc aáy, caùc vò phaïm haïnh moãi ngöôøi cho moät caùi baùt. Khi hoï ñöôïc baùt roài beøn ñi ñeán Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân Phaät, roài ñöùng haàu moät beân. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: “Naøy caùc Tyø-kheo, caùc oâng töø ñaâu ñeán?”. Hoï ñaùp: “Töø phöông Baéc ñeán”. Phaät laïi hoûi caùc Tyø-kheo: “Ñi ñöôøng coù an oån khoâng?”. Hoï ñaùp: “Khoâng an oån, giöõa ñöôøng gaëp boïn cöôùp neân maát heát baùt, do ñoù, khoâng coù baùt ñeå ñi vaøo Kyø-hoaøn, may nhôø caùc vò Phaïm-haïnh moãi ngöôøi cho chuùng con moät caùi baùt”. Phaät laïi hoûi: “Doïc ñöôøng khoâng coù thaønh aáp xoùm laøng hay sao?”. Hoï ñaùp: “Coù”. Phaät laïi hoûi: “Vì sao khoâng xin baùt?”. Hoï ñaùp: “Vì chuùng con nghe Theá Toân cheá giôùi khoâng cho xin baùt, laïi khoâng coù thí chuû”. Phaät taùn thaùn: “Laønh thay! Laønh thay caùc Tyø-kheo! Caùc oâng laø nhöõng ngöôøi coù loøng tin xuaát gia, ñuùng pheùp phaûi nhö vaäy, duø cho maát

maïng cuõng khoâng ñöôïc phaïm giôùi. Töø nay trôû ñi, Ta cho pheùp khi maát baùt ñöôïc quyeàn xin baùt”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng

nhö treân. Baáy giôø, saùu möôi Tyø-kheo ôû phöông Baéc bò maát baùt, ñi ñeán Kyø-hoaøn, Toân giaû Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø noùi vôùi hoï: “Caùc Tröôûng laõo, Ñöùc Theá Toân cho pheùp ai maát baùt ñöôïc quyeàn xin baùt, vì sao khoâng xin?” Hoï ñaùp: “Caùc vò phaïm haïnh ñaõ cho chuùng toâi baùt roài”. Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø laïi noùi: “Caùc vò khoâng xin nhöõng gì mình ñöôïc pheùp xin, thaønh ra thaát lôïi”. Hoï ñaùp: “Chuùng toâi ñaõ ñöôïc baùt roài, thaát lôïi vôùi chaúng thaát, khoâng thaønh vaán ñeà”. Nan-ñaø noùi: “Toâi seõ xin giuùp cho caùc vò”. Hoï ñaùp: “Thaày töï bieát phaûi laøm gì”, cho ñeán Öu-baø-taéc noùi: “Toân giaû muoán laøm cöûa haøng ñoà goám chaêng?”, nhö ñaõ ñöôïc noùi roõ ôû muïc xin y. Caùc Tyø-kheo nghe vieäc aáy, beøn ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät hoûi: “Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø, caùc oâng coù vieäc ñoù thaät chaêng?” Hoï ñaùp: “Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân”. Phaät hoûi: “Vì lyù do gì maø xin?” Hoï ñaùp: “Con xin cho caùc Tyø-kheo bò maát baùt”. Phaät baûo goïi caùc Tyø-kheo bò maát baùt ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät hoûi: “Caùc Tyø-kheo, caùc oâng baûo Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø xin baùt phaûi khoâng?” Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Khoâng coù, baïch Theá Toân”. Phaät noùi: “Vaäy thì vì lyù do gì maø xin?”. Hoï lieàn trình baøy laïi söï vieäc keå treân. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Hai oâng Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø naøy vieäc khoâng neân xin laïi xin, vieäc ñaùng xin laïi khoâng xin”. Theá roài, Phaät noùi vôùi Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø: “Ñoù laø vieäc xaáu, caùc oâng khoâng töøng nghe ta duøng voâ soá phöông tieän taùn thaùn thieåu duïc, khieån traùch ña duïc hay sao? Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi ta daïy, khoâng theå duøng vieäc naøy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc”. Ñoaïn Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù- veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: “Neáu Tyø-kheo duøng baùt chöa vaù ñeán naêm laàn maø vì thích ñeïp, xin baùt môùi, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Caùi baùt aáy phaûi thí xaû giöõa chuùng Taêng, roài Taêng ñem caùi baùt choùt nhaát trao cho thaày aáy, daïy nhö sau: “Naøy Tyø-kheo, thaày haõy nhaän caùi baùt naøy söû duïng cho ñeán khi vôõ” nguyeân taéc phaûi nhö vaäy”.

GIAÛI THÍCH: - Chöa ñuû naêm mieáng vaù: Neáu coù moät mieáng vaù, hoaëc töø hai mieáng cho ñeán boán mieáng thì goïi laø chöa ñuû naêm mieáng vaù. - Ñuû naêm mieáng vaù: Ñaõ coù naêm mieáng vaù, vaø möùc ñoä ñaõ ñuû. Möùc ñoä ôû ñaây ñöôïc quy ñònh laø choã vôõ ñöôïc vaù laïi xaáp xæ baèng ngoùn chaân caùi. - Baùt: Nhö treân ñaõ noùi. - Môùi: Vöøa hoaøn thaønh. - Laïi tìm theâm nöõa: Hoaëc xin, hoaëc khuyeán hoùa, vì thích ñeïp, roài cheâ baùt cuûa mình ñang duøng laø lôùn quaù, nhoû quaù, naëng quaù, nheï quaù, hoaëc thoâ keäch quaù... töï nghó: “Ta coù ñaøn-vieät, coù ñaát seùt, coù tay ngheà, ta neân laøm caùi baùt khaùc cho ñeïp”. Neáu nhö theá thì vò Tyø-kheo naøy phaûi caàm caùi baùt môùi aáy ñeán thí xaû giöõa chuùng Taêng. Roài chuùng Taêng choïn moät caùi baùt keùm nhaát ñöa cho Tyø-kheo naøy vaø caên daën: “Naøy Tröôûng laõo, thaày phaûi nhaän caùi baùt naøy söû duïng cho ñeán khi vôõ khoâng ñöôïc coá yù ñaäp beå; laïi phaûi saùm hoái toäi Ba-daï-ñeà”. Neáu khoâng ñem caùi baùt môùi aáy xaû giöõa chuùng Taêng maø saùm hoái toäi

Ba-daï-ñeà thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. - Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Thaày Tyø-kheo aáy duøng baùt chöa vaù (haøn) ñuû naêm choã maø vì thích ñeïp, ñi tìm baùt môùi neân phaïm Ni-taùt-kyø. Tyø-kheo aáy phaûi môøi moät vò trì luaät, bieát laøm Yeát-ma vaø thaønh töïu naêm phaùp, roài Taêng laøm Yeát-ma cöû vò naøy ñöùng ra xöû lyù coâng vieäc. Vò naøy phaûi hoäi ñuû naêm yeáu toá: Khoâng thieân vò, khoâng giaän döõ, khoâng sôï seät, khoâng si aùm, ai ñöa, ai khoâng ñöa ñeàu bieát. Ñoù goïi laø naêm yeáu toá. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi nhö sau: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp thaønh töïu naêm phaùp, neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay Taêng sai Tyø-kheo moã giaùp laøm ngöôøi haønh baùt (giaûi quyeát coâng vieäc). Ñaây laø lôøi taùc baïch. Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp thaønh töïu naêm phaùp, Taêng nay sai Tyø-kheo moã giaùp laøm ngöôøi haønh baùt. Caùc ñaïi ñöùc naøo baèng loøng Tyø-kheo moã giaùp laøm ngöôøi haønh baùt thì im laëng, ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Taêng ñaõ baèng loøng sai Tyø-kheo moã giaùp laøm ngöôøi haønh baùt xong, vì taát caû ñeàu im laëng. Vieäc aáy cöù nhö theá maø thi haønh”. Khi laøm Yeát-ma xong, neân tuyeân boá giöõa chuùng Taêng: “Nhöõng caùi baùt maø ñaïi ñöùc Taêng ñang söû duïng phaûi ñem ñeán taát caû”. Neáu khoâng tuyeân boá nhö vaäy thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Theá roài, moãi Tyø-kheo ñeàu phaûi mang caùi baùt maø mình ñang söû duïng ôû nhaø ñeán. Neáu coù Tyø-kheo naøo ñeå caùi baùt mình ñang söû duïng ôû nhaø, roài ñem caùi baùt keùm nhaát ñeán, thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân baûo Tyø-kheo naøy ñaët caùi baùt aáy xuoáng, traät vai aùo beân phaûi, quyø goái beân phaûi xuoáng ñaát, noùi: “Con laø Tyø-kheo moã giaùp, duøng caùi

baùt chöa ñuû naêm mieáng vaù maø vì öa ñeïp, ñi tìm baùt môùi, nay con ñem thí xaû giöõa chuùng Taêng”. Vò luaät sö neân hoûi: “OÂng ñaõ söû duïng chöa?”. Neáu ñaùp raèng ñaõ söû duïng thì neân noùi: “OÂng ñaõ söû duïng baùt baát tònh (khoâng ñuùng phaùp) neân ñaõ phaïm voâ löôïng toäi Vieät tyø-ni, phaûi saùm hoái”. Theá roài, vò naøy phaûi noùi: “Thöa Tröôûng laõo, con laø moã giaùp, coù caùi baùt duøng chöa ñuû naêm mieáng vaù maø con laïi xin baùt môùi, nay ñem thí xaû giöõa chuùng Taêng, trong ñaây phaïm toäi Ba-daï-ñeà vì duøng baùt baát tònh, laïi phaïm voâ löôïng toäi Vieät tyø-ni, con xin saùm hoái taát caû”. Ngöôøi laøm Yeát-ma hoûi: “OÂng coù thaáy toäi khoâng?” Ñaùp: “Thaáy”. - Caån thaän chôù coù taùi phaïm. - Xin cuùi ñaàu chaáp haønh. Ngöôøi haønh baùt (ñöôïc Taêng sai) phaûi ñem caùi baùt naøy ñeán ñöa cho vò lôùn nhaát trong Taêng (Thöôïng toïa). Neáu Thöôïng toïa thöù nhaát nhaän, thì phaûi ñem caùi baùt cuûa Thöôïng toïa ñöa cho Thöôïng toïa thöù hai, cöù tuaàn töï nhö theá cho ñeán vò Tyø-kheo khoâng coù tuoåi haï. Neáu hoaøn toaøn khoâng coù ai laáy, thì caùi baùt kia neân trao laïi cho chuû cuõ. Nhöng neáu caùi baùt aáy quyù giaù thì neân ñem baùn roài mua möôøi caùi, chín caùi ñem caát vaøo nhaø beáp cuûa chuùng Taêng, moät caùi giao laïi cho chuû cuõ vaø baûo: “Thaày haõy söû duïng caùi baùt naøy cho ñeán khi vôõ”. Thaày Tyø-kheo caàm caùi baùt vaù vaøo thoân xoùm khaát thöïc, vaø khi aên xong neân gôõ mieáng vaù ra, roài duøng tro, ñaát röûa cho saïch. Khi röûa, khoâng ñöôïc duøng vaät cöùng xoi vaøo loã huûng khieán noù beå vôõ, maø neân duøng loâng chim xoi vaøo. Khi röûa baùt, cuõng

khoâng ñöôïc duøng caùt chaø xaùt khieán noù phai maøu maø phaûi duøng buøn ñaát ñeå chaø, hoaëc duøng nöôùc reã caây, nöôùc laù caây, nöôùc traùi caây, nöôùc hoa caây ñeå röûa. Khi röûa, khoâng ñöôïc ñeán treân bôø hoá, choã nguy hieåm, hoaëc döôùi caây xoaøi coù traùi chín, hoaëc döôùi caây döøa, treân taûng ñaù, treân gaïch, choã ñöôøng ñi, choã cöûa môû. Khi röûa xong phaûi ñeå vaøo trong tuùi roài ñem caát treân vaùch, trong tuû, duøng vaät gì ñaäy leân mieäng baùt. Neáu coù vieäc gaáp gaùp khoâng röûa saïch ñöôïc thì neân duøng nöôùc reã, nöôùc laù chuøi qua, ñeå khi xong vieäc seõ röûa. Saùng sôùm, röûa xong môùi mang vaøo laøng khaát thöïc. Giaù nhö baùt vaù khoù duøng, thì moãi ngaøy duøng xong phaûi röûa saïch. Neáu coá yù ñaäp beå thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, nhöõng baïn beø quen bieát suy nghó: “Vò Tyø-kheo hieàn thieän naøy vì vieäc röûa baùt maø phöông haïi ñeán söï ngoài thieàn, trì kinh, tuïng kinh”. Roài ñaäp vôõ, hoaëc ñem giaáu ñi khieán Tyø-kheo tìm khoâng thaáy, roài xin caùi khaùc, thì khoâng coù toäi. Khi khoâng coù baùt maø xin ñöôïc moâït caùi thì phaûi söû duïng. Neáu xin ñöôïc hai caùi, thì duøng moät caùi, moät caùi neân ñem caát vaøo nhaø beáp cuûa chuùng Taêng. Thaäm chí, neáu xin ñöôïc möôøi caùi thì neân duøng moät caùi, coø chín caùi kia neân ñem caát vaøo nhaø beáp cuûa chuùng

Taêng. Neáu Tyø-kheo khoâng coù baùt roài ñi tìm baùt, beøn nhaän ñöôïc giaù tieàn cuûa moät caùi baùt, cuõng ñöôïc xem laø coù baùt. Neáu xin ñöôïc giaù tieàn cuûa hai caùi baùt, thì phaûi boû vaøo ngaân quyõ cuûa chuùng Taêng giaù tieàn moät caùi. Thaäm chí, neáu ñöôïc giaù tieàn cuûa möôøi caùi baùt, thì neân boû vaøo ngaân quyû cuûa chuùng Taêng giaù tieàn cuûa chín caùi. Theá neân noùi (nhö treân). (Heát giôùi Ni-taùt-kyø hai möôi hai)

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.